

OTSUS

Vaidlustusaja number	40-26/301629
Otsuse kuupäev	01.04.2026
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Nortal AS-i vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Kaupade impordiformaalsuste haldamist toetava teenuse arendus- ja hooldustööd (RmIT)“ (viitenumber 295485) Cybernetica AS-i pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Nortal AS, esindaja vandeadvokaat Mart Parind Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, esindaja Riina Loorpuu
Vaidlustuse läbivaatamine	Kolmas isik, Cybernetica AS Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta Nortal AS-i vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 18.09.2025 avaldas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbiviidava riigihanke „Kaupade impordiformaalsuste haldamist toetava teenuse arendus- ja hooldustööd (RmIT)“ (viitenumber 295485) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD) sh

Proovitöö hindamismetoodika kirjeldus (edaspidi Metoodika) ja *Proovitöö lähteülesanne* (edaspidi Lähteülesanne).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitati 7 pakkumust, sh esitasid pakkumuse Nortal AS ja Cybernetica AS.

2. Hankija tunnistas 16.02.2026 otsusega edukaks Cybernetica AS-i pakkumuse.

3. 26.02.2026 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Nortal AS-i (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsusele tunnistada edukaks Cybernetica AS-i (edaspidi Kolmas isik) pakkumus.

4. Vaidlustuskomisjon teatas 04.03.2026 kirjaga nr 12.2-10/40 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 09.03.2026 ja neile vastamiseks 12.03.2026. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha ja menetluskulude taotluse Vaidlustaja. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendava seisukoha Hankija. Vaidlustusmenetluse Kolmanda isikuna kaasatud Cybernetica AS oma seisukohta ei esitanud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Nortal AS**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Pakkumuste hindamisel omistati Kolmanda isiku pakkumusele 95,75 punkti ja Vaidlustaja pakkumusele 86,71 punkti. Vaidlustaja pakkumust on hinnatud liiga madalalt.

Vaidlustaja pakkumus on saanud õigusvastaselt madala skoori proovitöö alakriteeriumis nr 3 „CITES sertifikaadi kontrolli digitaliseerimisega kaasnevate muudatuste kirjeldus koos põhjendusega“ (edaspidi Kriteerium). Hankija andis Vaidlustaja pakkumusele Kriteeriumi eest 10 punkti, kuid pidanuks andma 20.

Vaidlustaja ei väida, et tema pakkumust oleks hinnatud ebaõigesti töötunni maksumuse või proovitöö alakriteeriumide nr 1 ja 2 osas. Ka ei väida Vaidlustaja, et mõne konkurendi (nt Kolmanda isiku) pakkumust oleks hinnatud ebakohaselt kõrgete punktidega.

5.2. Hankija põhjendused 10 punkti määramiseks

Hankija on Vaidlustaja proovitöös tuvastanud ühe puuduse ning seletanud seda järgmiselt: *Proovitöö punktis 5.3 on tuvastatud, et tuleb luua uued reeglid lisadokumentidele tüübiga C638 ja C400, aga proovitöös on tuvastamata on jäänud, et uued CITES dokumendiliigi koodid C400, C638 ja C402 on vaja lisada ka olemasolevatesse CERTEX talitusreeglitesse. Kui koodid ei ole talitusreeglites kirjeldatud, siis reeglitega sätestatud kontrollid ei rakendu.*

Hankija nimetatud puudust proovitöös ei esine ja teave on Vaidlustaja proovitöös olemas. CITES dokumendiliigi C402 puhul on Hankija kriitika asjakohatu, kuna mainitud dokumendiliik ei puutu proovitöö eset arvestades asjasse.

5.2.1. Etteheide seoses dokumendiliigiga C402 on asjakohatu

5.2.1.1. Dokumendiliigi C402, aga ka C400 ja C638 tähenduse ja sisu avab Euroopa Komisjoni välja antud kogumik „*EU CSW-CERTEX Guidelines (IT Release 5.1)*“ (edaspidi Suunised). Suunised on Lähteülesande üks lisadest ja Suunistest lähtumine oli kohustuslik.

5.2.1.2. Suuniste lk-1 132 on selgitatud, et dokument C402 puudutab kolmanda riigi väljastatud ekspordiluba või re-eksporti sertifikaati. Hankija hangib Riigihankega Eesti, mitte mõne kolmanda riigi IT-süsteemi arendamist. Lähteülesande ptk 2 algus selgitab mh järgmist: *Täna* 2 (9)

on CITES load paberil ning nende märgistamine ning kontroll toimuvad tollivormistuse käigus tollipunktis. Protsessi lihtsustamiseks/elektroniseerimiseks soovime, et CITES dokumentide kontroll toimub tolli poolt elektroonselt läbi CERTEX-i. Impordilube väljastatakse aastas ligikaudu 150. Milline informatsioon sisaldub impordiloal ja imporditeatise, on leitav proovitöö lisades 2.1 ja 2.2. [---] Importija taotleb CITES ekspordiloo kauba päritoluriigist, ning selle alusel Kliimaministeeriumist impordiloo (A ja B lisade korral) ja imporditeatise (C ja D lisade korral). Seega on kolmanda riigi väljastatav CITES ekspordiluba Eesti riigi väljastatava impordiloo või imporditeatise eelduseks, Eesti ise viimast ei väljasta. Kehtiva ekspordiloo olemasolu on Vaidlustaja proovitöös üldkehtiva eeldusena ka välja toonud (ptk 2.1.1).

5.2.1.3. Suunised (lk 133) selgitavad, et dokumendiliik C402 annab CERTEX andmevahetuse mõttes kõikide protsesside üleselt veateate. Seega tuleneb Lähteülesande lahutamatuks osaks olevaist Suunistest, et dokumendiliik C402 ei ole proovitöö kontekstis kasutatav ja automatiseeritav ja Hankija on eksinud selle mõistmisel, õieti mida pidi või ei pidanud või oleks saanud proovitöö sisaldada. RHAD-ist ei tulene, et dokumendi C402 saaks lisada olemasolevatesse CERTEX talitusreeglitesse.

5.2.2. Etteheited seoses dokumendiliikidega C400 ja C638 on faktiliselt väärad

5.2.2.1. Teave, mida Hankija peab puuduolevaks, on Vaidlustaja proovitöös¹ olemas:

- 1) [ÄRISALDUS] (ptk „Mõisted ja lühendid“ ning ptk-de 5.2.2 ja 5.3 koosmõjus);
- 2) proovitöö ptk-s 5.2.2 on selgitatud järgmist: [ÄRISALDUS];
- 3) proovitöö ptk-s 5.3 on selgitatud järgmist: [ÄRISALDUS].

Kokkuvõttes: on proovitöö ptk-s 5.2.2 öeldud, et [ÄRISALDUS]; proovitöö ptk-s 5.3 on välja toodud sama parameeter ja kinnitatud, et [ÄRISALDUS] ja proovitöö ptk-s 5.3 on üldisena märgitud, et [ÄRISALDUS]. Seega Lähteülesande p 4.c.iii nõue on täidetud ja proovitöö kaardistab *muudatused CERTEX talitusreeglites*.

5.3. 09.03.2026 esitas Vaidlustaja täiendava seisukoha.

5.3.1. Hankija väitel on C402 *lisamine CERTEX talitusreeglitesse siiski teatud tingimustel vajalik*. Hankija on sealjuures viidanud Suuniste lk-le 133 ning Euroopa Komisjoni määruse 865/2006 (edaspidi Määrus) art-tele 10 ja 22. Hankija vastus on ses osas nii paljasõnaline kui ka ebaõige.

5.3.1.1. Paljasõnalisus

Hankija väide on kontrollimatu. Hankija ei ole selgitanud, miks või millisel konkreetset alusel on ta sellisele seisukohale asunud. Hankija ei ole selgitanud, millist lauset Suuniste lk-l 133 ta silmas peab või kuidas toetab mistahes leid nimetatud leheküljel tema väidet. Sama kehtib Hankija viidete osas Määruse art-tele 10 ja 22.

5.3.1.2. Ebaõigsus

Suuniste lk-l 133 on mh kirjas *The TARIC Document Type Code 402 produces business error in all processes [---]*. Seega annab C402 kõikides toimingutes nn *errori*. Seda arvestades on Hankija väide C402 lisamise vajalikkusest CERTEX talitusreeglitesse vale ja arusaamatu. Sama kehtib Hankija lõppjärelduse osas, et kui C402 ei ole sisse viidud IMPLUSS süsteemi süsteemsesse parameetrisse ja CERTEX talitusreeglisse, ei toimi tollivormistus IMPLUSS süsteemis ka C400 ja C638 CITES dokumenditüüpide puhul. Vaidlustuses viidatud Suuniste

¹ Vaidlustuskomisjon ei järgi otsuses kõiki Vaidlustaja suuniseid proovitöö lehekülgede ja ptk numbrite ärisaladusena käsitlemisel. Dokumendi lehekülje või ptk number, kus pakkuja ärisaladus sisaldub, ei ole iseenesest ärisaladus. Samuti ei ole pakkuja ärisaladus midagi, mida proovitöös kirjas ei ole.

lk 133 lõik kinnitab, et C400 ja C638 edukas toimimine ei ole takistatud C402 *errorist*.

Hankija ei ole oma vastupidist väidet põhjendanud ega tõendanud.

Määrusele tuginemine on ainetu. Tegu on õigusaktiga, mis sisaldab endas õiguslikke reegleid ega sisalda reegleid või suuniseid IT-alastes küsimustes, sh selles osas, kuidas üks või teine tarkvara peab täpselt töötama (nt küsimus, kas ja millisesse talitusreeglisse tuleb lisada mingi kirje). Vaidlustaja ei kahtle, et dokument C402 ehk kolmanda riigi ekspordiluba või reekspordi sertifikaat on tervikprotsessis põhimõtteliselt vajalik (Vaidlustaja proovitöö ptk 2.1.1 ja lk 17 ülalt 4. lõik). Arvesse tuleb võtta, et proovitöö eesmärk oli leida ja pakkuda lahendusi ametnike tegevuste automatiseerimiseks ja digitaliseerimiseks ulatuses, milles see on võimalik. Suuniste järgi ei ole C402 automatiseerimine võimalik.

5.3.2. Hankija põhjendused seoses dokumentidega C400 ja C638 moonutavad hanketingimusi ja proovitööd

5.3.2.1. Proovitööd tuleb lugeda süsteemselt. Kui Hankija soov oli saada proovitööd, kus iga üksik avaldus on n-ö tervikust sõltumatu ja autonoomne, siis tulnuks selline nõue RHAD-is välja tuua.

5.3.2.2. Hankija eksib väites, et Lähteülesande p-i 4.c.iii kohaselt tuli proovitöös välja tuua *kirjeldus, kuidas on konkreetne muudatus vajalik teha*. Nõutud on põhjendusi, mitte kirjeldust. Lähteülesandes sätestatud „põhjendamise“ nõue, lähtudes selle sõna tavatähendusest ja mõistliku isiku arusaamast, ei kanna sellist laiendatud tähendust, mida näeb selles Hankija. Hankija ei ole väitnud, et Vaidlustaja ei ole oma proovitöös põhjendanud dokumentidele C400 ja C638 uute reeglite loomist ning nende lisamist olemasolevatesse CERTEX talitusreeglitesse. Need põhjendused on olemas ning seda tuleks premeerida maksimaalsete hindepunktidega.

5.3.2.3. Hankija käsitus on ekslik ka sisulistel põhjustel. Vaidlustaja proovitöö kirjeldab jälgitaval ja rahuldaval määral ka seda, mis Hankija väitel on puudu jäänud. Nii on Vaidlustaja proovitöö ptk-s 5.3 lk 32 jj esitatud tabeli paremas tulbas kirjeldatud seda, mida on ühel või teisel puhul vaja muuta.

6. Hankija, **Riigi Tugiteenuste Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Vaidlustaja väide, et Hankija on proovitööd hinnates eksinud ning välja toonud puuduse CITES dokumendiliigi C402 lisamise osas CERTEX talitusreeglitesse

6.1.1. Kuigi CITES dokumenditüüp C402 puudutab kolmandate riikide ekspordiluba või re-ekspordi sertifikaati, on selle lisamine CERTEX talitusreeglitesse sarnaselt C400 ja C638 dokumenditüübile siiski teatud tingimustel vajalik. CITES kolmandas riigis välja antud ekspordiluba või -sertifikaat on kohustuslik lisadokument CITES kaupade impordi tollivormistusel ning vastav kanne on vajalik teha ka impordisüsteemis IMPULSS. Vastav nõue on kirjeldatud Suuniste lk-1 133 ja EU CSWCERTEX Guidelines p-i 5.7.1 juures viidatud Määruse art-tes 10 ja 22. Kui CITES dokumenditüüp C402 ei ole sisse viidud IMPULSS süsteemi süsteemsesse parameetrisse ja CERTEX talitusreeglisse, ei toimi tollivormistus IMPULSS süsteemis ka C400 ja C638 CITES dokumenditüüpide puhul.

6.1.2. Vaidlustaja väidab, et proovitöös väljatoodud puudus CERTEX talitusreeglite muutmise nõude osas on ekslik. Vaidlustaja selgitab, et CERTEX talitusreeglite muutmist tuleb nende proovitöös lugeda kolme proovitöö punkti koosmõjus.

Hankija sai Vaidlustaja proovitöö hindamisel ja CERTEX talitusreeglitega seotud puuduse väljatoomisel aru, et selles kontekstis on [ÄRISALDUS];

Hankija ei nõustu Vaidlustajaga, et proovitöö p-idest 5.2.2 ja 5.3 tuleb välja lugeda, et Vaidlustaja pakutud lahendus sisaldab nii [ÄRISALDUS] (proovitöö p 5.3 tabeli read 1, 17 ja

4 (9)

18). Proovitöö eri punktide seostamine ei täida siiski proovitööle püstitatud ülesannet. Lähteülesande p-i 4 „Proovitöö ülesanne“ alapunkti c. järgi tuli proovitöodes välja tuua mitte ainult loetelu, mida on vaja muuta, vaid ka kirjeldus, kuidas on konkreetne muudatus vajalik teha. Vaidlustaja on oma proovitöö p-is 5.2.2 kirjeldanud [ÄRISALDUS] ning p-is 5.3 toonud välja, et vaja on muuta mh talitusreegleid tabeli ridadel 1, 17 ja 18. Hankijale ei ole proovitööst arusaadav, kuidas tuleb tabeli ridadel kirjeldatud talitusreegleid sisuliselt täiendada, milliseid kontrollitingimusi muuta või millist loogikat lisada. Vaidlustaja proovitöös on nimetatud tabeli ridadele kopeeritud talitusreegli sõnastus nagu see on CERTEX talitusreeglites, mis on lisatud ka RHAD-i *Lisad Impulss ja CSW-CERTEX vahelise liidese kirjelduse juurde*.

6.1.3. Hankija on seisukohal, et Vaidlustaja on oma proovitöös toonud välja [ÄRISALDUS], kuid jätnud kirjeldamata, millised tegevused on vajalikud sisse viia nende talitusreeglite muutmisel. Vajalik on uued CITES dokumendiliigid lisada ka olemasolevatesse CERTEX talitusreeglitesse. Kui vastavad koodid ei ole talitusreeglites kirjeldatud, ei rakendu reeglitega sätestatud kontrollid. Vastavalt Metoodikale saab pakkumusele pakkumuse hindamise alakriteeriumis „CITES sertifikaadi kontrolli digitaliseerimisega kaasnevate muudatuste kirjeldus koos põhjendusega“ omistada maksimumpunktid juhul, kui tuvastatud on kõik sõnumid ja vastussõnumid ning on kirjeldatud vajalikud tegevused rakenduses, mis proovitöös kirjeldatud ülesande lahendamise puhul peaksid kasutamist leidma. Vaidlustaja ei ole Hankijale arusaadavalt kirjeldanud kõiki vajalikke tegevusi.

6.2. Arvestades, et proovitöö hindamisel tuli hinnata nii vajalike sõnumite ja tegevuste täielikkust kui ka nende sisulist arusaadavust ja põhjendatust, ning et tuvastatud sõnumite ja vastussõnumite kirjeldused olid Hankijale selged ja arusaadavad, kuid lahendus ei olnud täielik, oli Hankijal põhjendatud alus lugeda proovitöö selles osas osaliselt puudulikuks ja omistada alakriteeriumis 10 punkti.

6.3. 12.03.2026 esitas Hankija täiendava seisukoha.

6.3.1. CITES dokumendiliik C402

Vaidlustaja viitab Suuniste lk 133 sisalduvale lausele „*The TARIC Document Type Code 402 produces business error in all processes [---]*“, mis on faktiliselt õige, st dokumentitüüp C402, olles hetkel veel keskselt välja arendamata, tekitab EU tasemel süsteemis CERTEX äriprotsessides vea. Vaatamata sellele tuleb CITES dokumenditüüp C402 lisada Eesti süsteemi IMPULSS CERTEX talitusreeglitesse. Kui lähteriigi ekspordi dokumenditüüp C402 ei ole lisatud talitusreeglitesse, ei ole tagatud EU CITES impordisertifikaatide või -lubade korrektne vormistus süsteemis IMPULSS. RHAD-is viidatud määruse nr 338/97 A ja B lisade kaupade puhul on kohustuslik esitada ka lähteriigi ekspordidokument, mis tuleb samuti lisada süsteemi IMPULSS. See on vajalik süsteemi IMPULSS korrektselt toimimiseks ning ei ole pelgalt formaalne nõue, vaid tagab CITES kaupade automatiseeritud kontrolli nõuetekohase rakendamise ning vähendab vigade ja puudulike dokumentide riski. Kui CITES dokumenditüüpi C402 ei ole CERTEX talitusreeglitesse sisse viidud, ei rakendu automaatsed protsessid süsteemis IMPULSS C402 tüüpi dokumendi kontrollimiseks CITES kaupade sisseveol C400 või C638 dokumenditüüpide alusel. Tulemusena võib süsteemis IMPULSS vormistada sisseveoks kaupa, millel puudub vajalik lähteriigi luba või see on vigane.

6.3.2. Vaidlustaja oleks võinud olemasoleva talitusreegli muudatuse alternatiivina tuua proovitöös välja ka uue talitusreegli loomise, kuid seda ei ole tehtud.

6.3.3. Proovitöö p-ide 5.2.2 ja 5.3 koosmõju

6.3.3.1. Proovitöö lugemine ja hindamine eri punktide koosmõjus ei ole iseenesest etteheide. Proovitöö p-id 5.2.2 ja 5.3 koosmõjus ei täida proovitööle püstitatud ülesannet: välja ei ole 5 (9)

toodud, millised muudatused täpselt tuleb talitusreeglitesse sisse viia. Hankija on lähtunud Metoodikast, mis nõuab, et pakkuja esitab kõik vajalikud tegevused ja muudatused täpselt, mitte pelgalt viited olemasolevale tabelile.

6.3.3.2. Vaidlustaja väitel on proovitöös talitusreeglite muudatus toodud p-is 5.3 tabeli paremas tulbas ning RHAD-ist ülevõetud informatsioon vasakus tulbas. Tabeli parempoolne tulp käsitleb [ÄRISALDUS], mis olid proovitöös korrektselt välja toodud. CERTEX talitusreeglite toimimiseks ei piisa üksnes süsteemsete parameetrite muutmisest. Seega ei ole maksimaalsete hindepunktide andmiseks piisav ainult tabeli parempoolne tulp, vaid vajalik on ka talitusreeglite konkreetsete muudatuste kirjeldus. Tabeli vasakpoolne veerg sisaldab RHAD-ist laenatud teksti ning ei kirjelda talitusreegli enese muudatuse sisu.

Proovitöös ei ole selgelt kirjeldatud, kuidas talitusreegleid tuleb muuta, mis on vajalik maksimaalse hindepunkti saamiseks. See on kooskõlas Lähteülesande p-iga 4.c.iii, kus nõutakse muudatuste põhjendamist, mitte pelgalt kirjeldust.

6.3.3.3. Lähteülesande p 4.c.iii ja põhjenduste erinevus kirjeldusest

Hankija ei ole nõus Vaidlustaja tõlgendusega Lähteülesande p-ile 4.c.iii.

Lähteülesande pt 4.c tervikuna on sõnastatud järgmiselt: *c. Kaardistada CITES sertifikaadi kontrolli digitaliseerimisega kaasnevad muudatused koos põhjendustega:*

- i. tollideklaratsiooni täitmisel süsteemis IMPULSS*
- ii. certex bridge rakenduses*
- iii. muudatused CERTEX talitusreeglites*
- iv. süsteemi IMPULSS olekumudelil*
- v. süsteemi IMPULSS kasutajaliideses*

Seega tuli kõigil pakkujatel esitada proovitöös kõik nimetatud alampunktides nõutud muudatused koos põhjendusega. Vaidlustaja on oma proovitöös ülejäänud muudatuste osas esitanud põhjendused koos sisuliste muudatustega, eriti p-is 5.2, mis kirjeldab [ÄRISALDUS]. Puudu oli ainult CERTEX talitusreeglite muudatuse osas, ning selliselt ka hindas Hankija proovitööd.

6.3.4. Vaidlustaja proovitöö ei kata täielikult kõiki RHAD-is ja Metoodikas nõutud muudatusi CERTEX talitusreeglites. Hankijal oli alus omistada proovitööle alakriteeriumis maksimaalsetest punktidest vähem punkte, kuna puudusid selged ja täielikud kirjeldused vajalike talitusreeglite muudatuste rakendamiseks.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Vaidlus on Vaidlustaja pakkumuses esitatud proovitööle hindepunktide omistamises proovitöö hindamise kolmanda alakriteeriumi (*CITES sertifikaadi kontrolli digitaliseerimisega kaasnevate muudatuste kirjeldus koos põhjendusega*) alusel.

Metoodika kehtestab hindepunktide arvu ja nende omistamise reeglid selleks järgmiselt:

20	10	1
<i>1. Tuvastatud on kõik sõnumid ja vastussõnumid ning on kirjeldatud vajalikud tegevused rakenduses, mis proovitöös kirjeldatud ülesande lahendamise</i>	<i>1. Tuvastamata on jäänud üks oluline sõnum koos vajalike tegevustega, mis proovitöös kirjeldatud ülesande lahendamise puhul peaks kasutamist leidma.</i>	<i>1. Tuvastamata on jäänud vähemalt kaks olulist sõnumit koos vajalike tegevustega, mis proovitöös kirjeldatud ülesande lahendamise puhul peaksid kasutamist leidma.</i>

<p><i>puhul peaksid kasutamist leidma.</i></p> <p>2. <i>Põhjendused tuvastatud sõnumite ja vastussõnumite kohta ning vajalike tegevuste kirjeldused rakenduses on selged ning hankijale arusaadavad.</i></p>	<p>2. <i>Põhjendused tuvastatud sõnumite ja vastussõnumite kohta ning vajalike tegevuste kirjeldused rakenduses on selged ning hankijale arusaadavad.</i></p>	<p>2. <i>Põhjendused tuvastatud sõnumite ja vastussõnumite kohta ning vajalike tegevuste kirjeldused rakenduses ei ole hankijale arusaadavalt kirjeldatud.</i></p>
--	---	--

Seega maksimumpunktide (20) saamiseks pidid pakkujad oma proovitöös tuvastama kõik sõnumid ning vastussõnumid ning kirjeldama vajalikud tegevused rakenduses ja kui seda pole tehtud Hankijale selgelt ja arusaadavalt kas või ühe dokumendiliigi kohta, on põhjendatud maksimumpunktide omistamata jätmine. Tuvastatud CITES dokumendiliikidega seotud vajalikud tegevused tuli proovitöös (Hankijale selgelt ja arusaadavalt) kirjeldada.

8. Otsusest nähtuvalt on Hankija Vaidlustaja proovitööle omistanud 10 punkti põhjusel, et *proovitöö punktis 5.3 on tuvastatud, et tuleb luua uued reeglid lisadokumentidele tüübiga C638 ja C400, aga proovitöös on tuvastamata jäänud, et uued CITES dokumendiliigi koodid C400, C638 ja C402 on vaja lisada ka olemasolevatesse CERTEX talitusreeglitesse. Kui koodid ei ole talitusreeglites kirjeldatud, siis reeglitega sätestatud kontrollid ei rakendu.*

Vaidlustaja väitel on:

- viide CITES dokumendiliigile C402 asjakohatu;
- CITES dokumendiliigid C400 ja C638 on proovitöös olemasolevatesse CERTEX talitusreeglitesse lisatud.

8.1. Dokumendiliik C402

8.1.1. Vaidlustaja ei väida, et dokumendiliik C402 oleks Vaidlustaja proovitöös kuskil käsitletud/talitusreeglitesse lisatud. Seega ei ole küsimus selles, kas see võis Hankijale Vaidlustaja proovitöö hindamisel kuidagi tähelepanuta jääda.

Vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustaja väitega, et viide CITES dokumendiliigile C402 on proovitöö hindamise kontekstis asjakohatu.

8.1.2. Ei saa olla vaidlust, et nii Suunised kui ka Määrus olid Lähteülesande p-is 3 nimetatud kui *proovitöö tegemisel vajalikud lisamaterjalid*. Seega isegi kui Vaidlustaja väide, et Määruse õiguslik regulatsioon ei kirjuta ette ega reguleeri täpseid IT-lahendusi on põhimõtteliselt õige, ei saa Vaidlustaja ennast praegusel juhul distantseerida olukorrast, et CITES sertifikaadi kontroll iseenesest ei piirdu vaid EL-i siseste lubadega (C400) ja lähteriigi (sh kolmanda riigi) kontroll on kontrolli osa, sh sätestab Suuniste p 5.7.2., et süsteemi 1. etapis kasutatavad TARIC-i dokumendiliigi koodid on C400, C402 (*Kolmanda riigi väljastatud CITES-i ekspordiluba või taasväljaveo sertifikaat*) ja C638.

8.1.3. Antud juhul seisneb Vaidlustaja viga eelduses, et kui funktsionaalsus pole Suuniste kohaselt valmis, milles vaidlust pole, ja tekitab vea, siis seda ei pidanudki proovitöös kuidagi kirjeldama.

Vaidlustuskomisjon leiab, et isegi kui Suunistest nähtuvalt annab dokumendiliik C402 ärioloogika vea, on see veateade ise üks talitusreegel (st kui dokumendiliik on C402, siis rakendub äriiline veateade). Kui Vaidlustaja oma proovitöös dokumendiliiki C402 üldse ei maini, on talitusreeglid puudustega, kuna süsteem ei tea, mida teha, kui keegi selle (Suuniste ja Määruse kohaselt olemas oleva) koodi siiski sisestab. Vaidlustuskomisjon leiab, et kui dokumendiliik C402 on olemas nii Määruses kui ka Suunistes, peab süsteem seda koodi vähemalt tundma ja vastavalt reeglitele reageerima (isegi kui see reaktsioon on vaid veateate

kuvamine).

8.1.4. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija viide CITES dokumendiliigile C402 oli Vaidlustaja proovitöö hindamisel asjakohane, Hankija võis RHAD-i ja Metoodika kohaselt selle etteheite Vaidlustaja proovitööle teha ja selle puuduse tuvastamisel proovitööle maksimaalseid hindepunkte mitte anda.

8.2. Dokumendiliigid C400 ja C638

8.2.1. Puudub vaidlus, et selleks, et CITES impordiloa kontroll toimuks läbi süsteemi CERTEX automaatselt, tuleb täiendada süsteemset parameetrit *documentTypesForCertexChecks*, kuhu tuleb lisada ka CITES dokumenditüübid C400 ja C638. Vaidlustuskomisjon leiab, et isegi kui see on Vaidlustaja proovitöös esitatud üldsõnaliselt (viitamata dokumenditüüpidele C400 ja C638), on Vaidlustaja proovitöö p-is 5.3 esitatud tabelis näinud ette viidatud süsteemse parameetri täiendamise. Uued lisanduvad dokumenditüübid iseenesest on nimetatud proovitöö p-is 5.2.2.

8.2.2. Maksimaalsete hindepunktide saamiseks ei piisanud üksnes uute dokumenditüüpide tuvastamisest ja selle märkimisest, et dokumenditüübid C400 ja C638 lisatakse süsteemsete parameetrite hulka, vaid Metoodika kohaselt pidid maksimumpunktide saamiseks olema *vajalikike tegevuste kirjeldused rakenduses selged ning hankijale arusaadavad*. Antud juhul ei ole Hankija eksinud väites, et Vaidlustaja proovitöös puudub kirjeldus sellest, kuidas vastavad reeglid tuleb muuta ning milline on muudatuse sisu. Üksnes fakt, et proovitööst on arusaadav, et selline muudatus (täiendus) tuleb talitusreeglites teha, sellist selget ja arusaadavat kirjeldust iseenesest ei sisalda. Seega kui proovitöö ütleb ainult, et dokumenditüübid C400 ja C638 tuleb lisada, aga ei selgita, kuidas vastavad reeglid muutuvad, siis on Hankija õigesti leidnud, et CERTEX talitusreeglite toimimiseks ei piisa üksnes süsteemsete parameetrite muutmise ja Hankija ei pidanud sellist proovitööd lugema rakenduses vajalike tegevuste kirjelduste osas selgeks ja arusaadvaks, so maksimumpunktide vääriliseks.

8.2.3. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et isegi kui Vaidlustaja proovitööst nähtuvalt on uued dokumendiliigid C400 ja C638 tuvastatud ja nendega täiendatakse ka süsteemset parameetrit, siis Metoodika kohaselt võis Hankija teha proovitööle etteheite ka seonduvalt vajalike tegevuste kirjelduste selguse ja arusaadavusega.

9. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja proovitööle 10 hindepunkti andmiseks piisas juba dokumendiliigi C402 tuvastamata jätmisega seotud põhjendustest ja asja sisuline lahendamine ei sõltunud enam otseselt sellest, kas Hankija on proovitöö hindamisel eksinud ka teises väites seonduvalt dokumendiliikidega C400 ja C638. Kuid ka neid põhjendusi ei pea vaidlustuskomisjon tulenevalt eespooltoodust meelevaldseteks. Kokkuvõttes on vaidlustuskomisjon seisukohal, et iga vajalik dokumendiliik (C400, C638, C402) pidi olema proovitöös tuvastatud ja omama vastet talitusreeglites. Kuna Vaidlustaja jättis ühe neist (C402) proovitöös täielikult käsitlemata ja teisi (C400, C638) kirjeldas liiga pealiskaudselt, siis ei ole Hankija ilmselgelt eksinud Vaidlustaja proovitöö hindamisel ning vaidlustus tuleb jätta rahuldamata.

10. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Kolmas isik oma seisukohti vaidlustusmenetluses ei esitanud.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Angelika Timusk